

[REDACTED]
Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys ry (PiLy)
[REDACTED]

PÄÄTÖS AHTIALANJÄRVEN RAUHOITUSMÄÄRÄYKSIIN LIITTYVÄSTÄ POIKKEAMISLUPAHAKEMUKSESTA (YMPÄRISTÖKASVATUSHANKE)

HAKEMUS

Hakija on toimittanut Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskukselle) 29.7.2024 täydennyshakemuksen, jolla haetaan täydennystä poikkeamislupapäätöstä ympäristökasvatushankkeelle Ahtialanjärven Natura 2000 -alueella (PIRELY/7573/2024, 25.7.2024).

Aiemmalla päätöksellä hakijalle on myönnetty poikkeuslupa niittämiseen elokuussa 2024 ja lupa veneillä Myllyojan suulla tarvittaessa niittojen suorittamiseksi.

Opiskelijoiden on tarkoitus osallistua Ahtialanjärvellä konkreettiseen suojelutyöhön kurssin aikana. Tänä vuonna kurssilla olisi tarkoituksena järjestää opiskelijoille käyntejä niiton ja/tai isosorsimon kuljettamisen parissa, sekä kahlaajien rengastuksen seuraamisen parissa.

Täydennyshakemuksessa haetaan lupaa rengastustoiminnan seuraamiselle päivitetyin ehdoin. Lupaa haetaan muuten samoin perustein ja ehdoin kuin aiemmin, mutta rengastuksen seuraamista varten tehtäviä käyntejä olisi vain yksi ja se toteutettaisiin 15.-31.8. aikavälillä niin, että rengastajaa lukuun ottamatta ryhmällä on oikeus liikkua vain veneen rantautumispaikalta (rengastuskopin lähin ranta saaren länsireunalla) rengastuskopille ja rengastuskopin välittömässä läheisyydessä.

Hakija katsoo, että heillä on hyvin vahva peruste luvan hakemiselle valtakunnallisesti merkittäväksi tunnustetun ympäristökasvatushankkeen myötä. Aikataulullisesti kurssi on rengastuskäynnin toteutumisen osalta mahdollista toteuttaa ainoastaan, jos rengastuskäynti pystytään toteuttamaan elokuun loppupuolella. Rengastuskäynti on ympäristökasvatushankkeelle merkittävä osa, jossa opiskelijat pääsevät tutustumaan lintujen tutkimukseen käytännössä.

Merkittävyys on tunnustanut hankkeeseen avustusta myöntänyt Keski-Suomen ELY-keskus, sekä myös Pirkanmaan ELY-keskus myöntäessään hankkeen perusteella poikkeusluvan kohtalaisen ison ryhmän -niittotalkoille ja liikkumiselle koko saarella rauhoitusaikana. Liikkumisella tässä muodossa on erittäin lievää mutta silti todellista häiriövaikutusta pesimälinnustolle, ainakin jos käynti toteutettaisiin heti elokuun ensimmäisinä päivinä.

Jos rengastuskäynti toteutetaan vasta 15.8.-31.8. välillä, voidaan olla täysin varmoja, että lintujen pesinnöille ei aiheudu häiriötä, sillä millään lajilla ei pesintä ole tuolloin enää kesken Lokkisaarella. Tästä on pyydetty Lokkisaari ry:n asiantuntijoita antamaan lausunnon hakemuksen liitteeksi.

Lokkisaari ry on toimittanut lausunnon koskien hakemusta. Lausunnon mukaan 31.7.2024) saarella ei ole enää hautovia lintuja. Viimeiset poikasvaiheessa olevat

naurulokitkin ovat siirtyneet lentokykyisiksi varttuneiden poikastensa kanssa saarta ympäröiville kareille. Nämä linnut lähtevät lajityypillisesti suoraan muutolle hyvin pian sen jälkeen, kun poikaset ovat varttuneet lentokykyisiksi. Tämä tapahtuu näiden viimeisten poikueiden osalta tänä vuonna ennen elokuun puolta väliä. Saaren niittotyöt aloitettiin tänä vuonna poikkeusluvan mukaisesti heinäkuun alussa (2.7). On syytä tiedostaa, että rengastus ja sen seuraaminen tapahtuu pelkästään näillä jo hoidetuilla alueilla, koska rengastettava lajisto keskittyy puhtaasti näille alueille. Hoidetut alueet puolestaan valikoidaan mm. juuri sillä perusteella, ettei niillä ole pesintöjä.

PiLy on saanut Keski-Suomen ELY-keskukselta avustuksen Lempäälän lukion kanssa yhteistyössä toteutettavaa ympäristökasvatushanketta varten. Hanketta toteuttavat PiLy, Lempäälän lukio, Lokkisaari ry ja KVVY.

NATURA 2000-ALUE JA RAUHOITUSMÄÄRÄYKSET

Hakija hakee poikkeuslupaa Ahtialanjärven kolmen yksityisen luonnonsuojelun alueen YSA202908, YSA202909 ja YSA045411 rauhoitusmääräyksistä.

- Poikkeaminen koskee liikkumista saarta reunustavalla kasvillisuusvyöhykkeellä 15.8.-31.8. kiinteistöillä 418-876-3-0, 418-878-3-1 ja 418-431-876-1, sekä veneellä liikkumista Myllyojan suulla lintujen pesimäaikana 1.4. - 31.8. kiinteistöllä 418-876-6-1.

Lupahakemuksen mukainen alue kuuluu Ahtialanjärven Natura 2000 -alueeseen, joka on lintudirektiivin mukainen erityinen suojelualue (SPA). Natura 2000-verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää luonnonsuojelulain 64 a §:n mukaan.

Kiinteistöjen 418-876-3-0 ja 418-878-3-1 yksityisten luonnonsuojelun alueiden (YSA202909/PIR-2006-L-329-251) sekä kiinteistön 418-431-876-1 yksityisen luonnonsuojelun alueen (YSA202908/PIR-2002-L-346-251) rauhoitusmääräysten mukaan alueilla on kielletty YSA202908 mm. liikkuminen saarta reunustavalla kasvillisuusvyöhykkeellä lintujen pesimäaikana 1.4.-31.8.

Yksityisen luonnonsuojelun alueen (YSA045411/PIR-2002-L-185-251) rauhoitusmääräysten mukaan alueella on kielletty mm. veneellä liikkuminen Myllyojan suulla lintujen pesimäaikana 1.4.-31.8. sekä kaikenlainen muu toiminta, joka saattaa vaikuttaa epäedullisesti kasvillisuuden ja eläimistön säilymiseen.

Yksityisten luonnonsuojelun alueiden rauhoitusmääräyksistä voidaan poiketa luonnonsuojelulain (9/2023) 54 §, 1 momentin perusteella, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) myöntää luvan poiketa Ahtialanjärven yksityisten luonnonsuojelun alueiden rauhoitusmääräyksistä seuraavin ehdoin:

- Poikkeaminen koskee liikkumista saarta reunustavalla kasvillisuusvyöhykkeellä 15.-31.8. kiinteistöillä 418-876-3-0, 418-878-3-1 ja 418-431-876-1, sekä veneellä liikkumista Myllyojan suulla 15.-31.8. kiinteistöllä 418-876-6-1.
- Luvalla myönnetään rengastuksen seuraamista varten yksi käynti 15.-31.8. välillä niin, että rengastajaa lukuun ottamatta ryhmällä on oikeus liikkua vain veneen rantautumispaikalta (rengastuskopin lähin ranta saaren länsireunalla) rengastuskopille ja rengastuskopin välittömässä läheisyydessä.
- Lupaa saavat käyttää PiLy:n tai Lokkisaari ry:n asiantuntijoiden ohjauksessa ja valvonnassa toimivat opiskelijat ja heidän opettajansa.
- Hakija vastaa tarvittavasta yhteydenpidosta osakaskuntiin ja hankkii heiltä hyväksynnän suoritettavista toimenpiteistä.
- Toiminta ei saa heikentää Ahtialanjärven Natura 2000-alueen suojeluperusteena olevia luonnonarvoja, eikä toimenpiteillä saa aiheuttaa tarpeetonta haittaa alueen linnustolle ja muulle luonnolle.
- Mikäli luvan puitteissa suoritetaan muita kuin tässä luvassa tarkoitettuja toimenpiteitä, tai toiminnasta on haittaa em. luonnonarvoille, voi Pirkanmaan ELY-keskus peruuttaa luvan osin tai kokonaan.
- Tämä päätös tai sen kopio on pidettävä mukana toimenpidettä suoritettaessa ja esitettävä vaadittaessa.
- Luvan käytöstä on raportoitava Pirkanmaan ELY-keskukselle 31.1.2025.
- Lupa on voimassa päätöksen antamispäivästä vuoden loppuun, 31.12.2024 saakka.

RATKAISUN PERUSTELUT

Poikkeamisluvan myöntäminen on harkinnanvaraista. ELY-keskus voi luonnonsuojelulain 54 §:n mukaan yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualuetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen on perusteltua alueen suojelutavoitteiden ja hoidon kannalta. Poikkeaminen ei vaaranna luonnonsuojelualueiden perustamistarkoitusta. Ahtialanjärvellä on käynnissä tälläkin hetkellä luvanvarainen niitto (Metsähallituksen luontopalvelut). Kurssilaiset osallistuvat siten lintujen kannalta tärkeään kunnostustyöhön Ahtialanjärvellä. Niiton on tärkeää toteutua elokuussa, jotta niitto saadaan suoritettua oikea-aikaisesti. Toiminta toteutetaan PiLy:n tai Lokkisaari ry:n asiantuntijan valvonnassa, jolloin mahdolliset linnustoon kohdistuvat haitat pystytään minimoimaan.

ELY-keskus katsoo, että myös rengastustoiminnan seuraamiseen voidaan myöntää lupa, kun rengastuksen seuraaminen on rajattu vain yhteen päivään ja rengastuksen seuraaminen tapahtuu rajatulla alueella lintujen pesinnän jo päätyttyä.

Lupahakemuksen mukainen alue kuuluu Ahtialanjärven Natura 2000- alueeseen, joka on lintudirektiivin mukainen erityinen suojelualue (SPA). Natura 2000-verkoston kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää luonnonsuojelulain 34 §:n mukaan. Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että poikkeaminen rauhoitusmääräyksistä tämän luvan mukaisesti toteutettuna ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Ahtialanjärven Natura 2000 -alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja.

Koska lupa on myönnettävä kiireellisenä vailla lainvoimaa olevana, lupa myönnetään ainoastaan vuoden 2024 toimenpiteille.

PÄÄTÖKSEN VOIMAANTULO

Toimenpiteiden oikea-aikaisuuden turvaamiseksi on välttämätöntä, että tämä päätös astuu voimaan välittömästi.

ELY-keskus on edellä mainitun johdosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentin 3 kohdan nojalla päättänyt, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 34 §, 54 § ja 78 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 § 3 momentti kohta 3
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 (TEM/2023/20)

Pirkanmaan ympäristökeskuksen päätös 8.7.2002, diaarinumero PIR-2002-L-185-251

Pirkanmaan ympäristökeskuksen päätös 28.12.2006, diaarinumero PIR-2002-L-346-251

Pirkanmaan ympäristökeskuksen päätös 28.12.2006, diaarinumero PIR-2006-L-329-251

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 (1215/2023)

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa ylitarkastaja Tapio van Ooik, puhelin 0295 022 948, etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

MUUTOKSEN HAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

LIITTEET

Valitusosoitus

PÄÄTÖS

Hakijalle sähköpostitse

TIEDOKSI

sähköpostitse:
Ympäristöministeriö
Lempäälän kunta
Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri
Lempäälän ympäristönsuojeluyhdistys LYSY ry
Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys ry
Lokkisaari ry / pj Rainer Mäkelä

postitse:
Osakaskuntien yhdyshenkilöt

SUORITEMAKSU

Luonnonsuojelua edistävään tutkimus- tai opetustarkoitukseen taikka ennallistamis-, kunnostus- tai hoitotoimiin myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia.

ASIAN KÄSITTELY

Asia on käsitelty Pirkanmaan ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat vastualueen Luontoyksikössä.

Asian on esitellyt ylitarkastaja Tapio van Ooik ja ratkaissut lakimies Riina Arffman. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksymisestä on asiakirjan lopussa.

Tämä asiakirja PIRELY/7573/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/7573/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä van Ooik Tapio 07.08.2024 10:32

Ratkaisija Arffman Riina 07.08.2024 10:33